
Nositelka Nobelovy ceny Gerty Coriová doplácí na neschopnost některých jazyků rozlišit gender

---

Nositelka Nobelovy ceny Gerty Coriová doplácí na neschopnost některých jazyků rozlišit gender

Před rokem 1989 byly dějiny bývalé Německé univerzity v Praze (1882-1945) bílým místem univerzitní historie. Od té doby naopak kapitoly z dějin paralelní pražské univerzity patří vedle dějin Univerzity Karlovy k poměrně frekventovaným tématům. Také v kultuře univerzitního vzpomínání se dnešní Univerzita Karlova – pro mnohé poněkud překvapivě - s pychou hlásí k velkým osobnostem vzešlým z dříve nemilované sesterské instituce. Vedle notoricky známého Alberta Einsteina tak k velkým postavám pražských univerzitních dějin patří také manželé Gerty a Carl Coriovi, nositelé Nobelovy ceny za medicínu.

Gerty Coriová tak v této perspektivě patří k nejvýznamnějším ženám - vědkyním, které vzešly s pražského univerzitního prostředí. Gerty, rozená Radnitz, se narodila ve starobylé pražské židovské rodině, ze které pocházela řada významných osobností židovské i univerzitní obce. Jako žena si musela po absolvování dívčího lycea doplnit maturitu na chlapeckém reálném gymnáziu v Děčíně (1914). Již během studia na lékařské fakultě německé Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze se seznámila se svým budoucím manželem Carlem F. Corim (1896-1984), pocházejícím rovněž ze starobylé pražské rodiny oplývající významnými členy. Oba promovali v roce 1920 a záhy po promoci odešli společně do Vídně, kde se po přestoupení ke katolické víře Gerty za Carla provdala.

Ve Vídni Gerty pracovala v dětské nemocnici, kde se kromě péče o nemocné věnovala vědecké práci (poruchy funkce štítné žlázy a poruchy složení krve), zatímco manžel pracoval na interní klinice a ve farmakologickém ústavu lékařské fakulty. Přes svou konverzi Gerty pocítovala ve Vídni sílící antisemitismus, což se stalo jedním z podnětů, proč manželé přijali v roce 1922 pozvání k práci ve Státním ústavu pro výzkum zhubných chorob v Buffalu v USA. I když nadále pracovali povětšinou spolu, za což se nevyhnuli obvinění z nepotismu, Gerty si záhy získala pověst originální a samostatné badatelky. Jejich společné práce z tohoto období se věnovaly především kvantitativní analýze metabolismu monosacharidů i polysacharidu glykogenu a regulaci metabolismu, zejména hormonální. Občanství USA získali v roce 1928 a v roce 1936 se jim narodil jediný syn Carl Thomas.

V roce 1931 přešli oba manželé na lékařskou fakultu Washingtonovy univerzity v Saint Louis (stát Missouri), kde se Carl stal nejprve mimořádným a posléze řádným profesorem a Gerty se vypracovala z pozice výzkumné pracovnice přes vedení laboratoří k postavení mimořádné (1944) a konečně řádné profesorky biochemie (1947). Vrcholu své kariéry dosáhla Gerty spolu s manželem v roce 1947, kdy jim byla udělena Nobelova cena za medicínu a fyziologii za objev průběhu katalytické přeměny glykogenu, který popsali již roku 1936. Gerty získala i řadu dalších formálních poct, například členství v Národní akademii věd nebo v Národní nadaci vědy.

Jméno Coriových je spojeno s několika lékařskými pojmy, v jejichž překladu do češtiny je obvykle Gerty Coriová opomíjena. Cori classification a Cori disease by se tak podle podílu její práce měly správně nazývat klasifikace (podle), respektive nemoc Coriové, podobně jako průběh přeměny glykogenu, za který získali společně Nobelovu cenu, je správné překládat jako cyklus Coriových, nikoliv Coriho. Vedle diskriminace vyplývající z jejího židovského původu, se kterou se setkávala i po odchodu z Evropy do Ameriky, je dodnes Gerty Coriová občas diskriminována – i když spíše jen z neznalosti – kvůli neschopnosti některých jazyků rozlišit gender (v obou jeho významech).

Gerty Theresa Cori (15. 8. 1896 Praha – 26. 10. 1957 Saint Louis, USA)